

Handläggare: Anna Ambjörn
Telefon: 08- 508 22 048

Till
Hägersten- Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2012-10-25

Den gröna promenadstaden – En strategi för utveckling av Stockholms parker och natur

Remissyttrande

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och översänder tjänsteutlåtandet som svar på remissen till Stadsbyggnadskontoret.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Gunnar Ohlsén
Avdelningschef

Sammanfattning

I samband med att Stockholms översiktsplan Promenadstaden antogs i mars 2010 fick stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden i uppdrag att utveckla stadens parkprogram. *Den gröna promenadstaden* är ett första steg i detta arbete som presenterar den strategiska inriktningen, framtaget av stadsbyggnadskontoret och *Stockholms parkprogram*, som tas fram av trafikkontoret, blir steg två och hanterar utformning och skötsel av parker.

Förvaltningen ser i stort positivt på förslaget till strategi för utveckling av stadens parker och natur. Strategin innebär en avsevärd höjning av innehåll och kvalitet i stadens parker. Att uppfylla strategin kommer att vara resurskrävande.

Förvaltningen anser i övrigt att evenemang i parker kan skapa ökad trygghet; en förvaltningsövergripande utredning om förskole- och skolgårdar behövs; tydliga gemensamma riktlinjer för stadsodling behövs; grönytefaktor och täthetsmått kan vara användbara men bör används mer som vägledning än som styrande och

utifrån lokala förutsättningar. I fråga om gröna investeringar föreslår förvaltningen att de kan samlas och styras inom respektive stadsdelsområde, på samma sätt som nu prövas i Bromma. Förvaltningen anser att allt som rör parker och grönområden samlas på ett ställe på stadens hemsida.

Bakgrund

Förslag på strategi för utveckling av Stockholms parker och natur, Den gröna promenadstaden, har kommit till stadsdelsnämnden på remiss. Yttrande önskas senast den 19 oktober 2012. Anstånd har medgivits till den 26 oktober.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelningen för samhällsplanering.

Ärendet

Bakgrund

I samband med att Stockholms översiktsplan Promenadstaden antogs i mars 2010 fick stadsbyggnadsnämnden och trafikinämnden i uppdrag att utveckla stadens parkprogram. Metoder för planering och utveckling av parker och grönområden skulle tas fram med fokus på hur fler stockholmare ska få möjlighet att utnyttja stadens gröna miljöer. Den gröna promenadstaden ska vara ett stadsövergripande styrdokument för utvecklingen av stadens grönska i alla delar av Stockholm – i gamla, nya och ännu inte utbyggda stadsdelar. Den ska fungera som ett tematiskt tillägg till Stockholms översiktsplan Promenadstaden. Trafikinämnden kommer att ta fram ett parkprogram för utformning och skötsel av parker och stadsdelsnämnderna i sin tur har lokala parkplaner för sina gröna miljöer. *Den gröna promenadstaden* är ett första steg i detta arbete. *Stockholms parkprogram* blir steg två.

Den gröna promenadstaden

När Stockholm växer kommer grönområden att tas i anspråk för nya bostäder, arbetsplatser, service och infrastruktur. När stockholmarna blir fler och staden tätare ökar betydelsen av grönskan och de gröna miljöerna behöver fylla fler funktioner.

Den promenadstad som beskrivs i Stockholms översiktsplan är en tät, sammankopplad stad, där parker och naturområden har en central roll. En god tillgång till gröna miljöer, där människor kan mötas och hämta kraft, är en förutsättning för ett rikt och hälsosamt stadsliv. En väl fungerande grönstruktur är avgörande för Stockholms växt- och djurliv samt för stadens klimatanpassning och andra viktiga ekosystemtjänster.

Mål och strategier för den gröna promenadstaden

- Stockholms gröna karaktär

Stockholmslandskapets karaktärsdrag och kulturvärden ska förvaltas. Staden ska berikas med nya parker av hög klass

- Stockholms gröna karaktärsdrag ska tas tillvara
- Gröna promenader i innerstad och ytterstad
- Nya stadsparker i ytterstadens tyngdpunkter
- Stockholmsstråk mellan stadsdelarna
- Offentliga stråk längs stadens vatten

- Stockholmnarnas gröna vardagsrum

Stockholmarna ska ha god tillgång till parker och naturområden som bidrar till ett rikt och hälsosamt stadsliv och möter den växande befolkningens behov.

- Fler gröna mötesplatser
- God park- och naturtillgång
- Stockholmnarnas engagemang tas tillvara

- Stockholms ekologiska infrastruktur

Stockholm ska värna ett rikt växt- och djurliv och vidareutveckla en hållbar grönstruktur som bidrar till stadens klimatanpassning och andra ekosystemtjänster.

- En hållbar grönstruktur med rikt växt- och djurliv
- Grönska och vatten som bidrar till klimatanpassning

- Stadens verktyg och processer

Staden ska utveckla sin organisation, sina processer och sina verktyg för planering, utveckling och skötsel av parker och natur. Formerna för samverkan inom staden och med stadens invånare ska utvecklas.

- Nya verktyg för att säkra en grön stadsmiljö
- Gröna investeringar vid all exploatering
- Skötsel som motsvarar den växande stadens behov
- Utvecklad regional samverkan
- Stockholms gröna kvaliteter lyfts fram

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser i stort positivt på förslaget till strategi för utveckling av stadens parker och natur. Samtliga mål och strategier i förslaget är sådana som känns självklara att hålla med om. Strategin visar på vikten av tillgång till park- och

naturmark för rekreation, möten, aktiviteter, bättre hälsa samt anpassning till kommande klimatförändringar m m.

Förvaltningen anser att strategin visar på en tydlig ambition att höja kvaliteten och innehållet i stadens parker. Mängden grön yta per invånare kommer att minska i ett Stockholm där fler bostäder mm behöver byggas till en växande befolkning. Förvaltningen anser att det i detta läge är en riktig strategi att höja kvaliteten och innehållet i de parker som finns för att ändå tillgodose de behov invånarna har av dessa kvaliteter. Det kommer dock vara resurskrävande att höja nivån på parkerna och sedan ha en skötsel av parkerna så att inte nivån sjunker igen.

I strategin nämns att kommersiella evenemang på allmänna platser inte ska tillåtas begränsa allmänhetens tillgång till platsen. Förvaltningen instämmer i detta men ser å andra sidan att det i vissa fall som övervägande positivt med evenemang/aktiviteter på allmänna platser. Främst gäller det platser där återkommande evenemang kan skapa ökad trygghet i en park genom att fler människor då lockas att vistas där.

En angelägen fråga i staden, med en ständigt växande befolkning, är tillgången på ytor till förskole- och skolgårdar. I strategin föreslås utgångspunkten vara att verksamheterna ska ha en egen gård av tillräcklig storlek. Förvaltningens erfarenhet är redan i dag att detta i många fall inte är möjligt att genomföra. Däremot behövs en ordentlig utredning av hur situationen ser ut, vilka behov som finns, vilka erfarenheter verksamheterna har, förutsättningar samt vilka möjliga lösningar som finns och vad som måste utvecklas. En sådan utredning bör ske genom ett förvaltningsövergripande arbete mellan alla berörda förvaltningar.

Stadsodling som en möjlighet att skapa välskötta, levande och trygga miljöer lyfts fram i strategin. Förvaltningen ser positivt på att skapa möjligheter för stadsodling men önskar tydligare gemensamma riktlinjer för detta.

I strategin föreslås att den s k grönytefaktorn som staden arbetat med i Norra Djugårdsstaden utvecklas för att fungera över hela staden och i samtliga exploateringsprojekt. Grönytefaktorn är ett planeringsredskap som ger möjligheter att reglera hur stor andel av marken som ska vara grön och hur grönskan ska utformas. Vidare ska staden pröva om ett täthetsmått, som anger en minsta andel parkyta per invånare, kan fungera som stöd i arbetet. Förvaltningen tror att sådana verktyg kan vara användbara och kan tydliggöra förutsättningarna i exploateringsprojekt. Det är samtidigt viktigt att de definieras med tydliga

avgränsningar samt att de används på ett flexibelt sätt, mer som vägledning än som styrande och utifrån lokala förutsättningar.

Frågan om nytt system för de gröna investeringarna vid exploateringsprojekt, s k grönkompensation, tas upp i strategin. Staden ser över möjligheterna att samla och styra investeringarna till de platser där behovet är störst. Förvaltningens erfarenhet är att vid de allra flesta exploateringsprojekt finns det behov av gröna investeringar för att tillgodose det ökade behovet som kommer av nya bostadsprojekt. Det vore olyckligt om investeringarna flyttades till andra delar av staden där de inte kommer boende i det exploaterade området till del. En ökad befolkning innebär ökat tryck på stadsdelarnas parker och grönområden, det finns få platser i Stockholm där den befintliga miljön och tillgången och kvaliteten på parktytor är tillräcklig för att klara ny exploatering utan gröna investeringar. Utifrån de mål som strategin presenterar blir det dessutom än mer angeläget att genomföra gröna investeringar i samband med i stort sett alla exploateringsprojekt. Förvaltningen föreslår därför att de gröna investeringarna istället kan samlas och styras inom respektive stadsdelsområde, på samma sätt som nu prövas i Bromma. På så vis kommer de gröna investeringarna invånarna i stadsdelen till del på ett tydligare sätt.

Vikten av att marknadsföra stadens gröna kvaliteter lyfts fram i strategin. Förvaltningen anser att allt som rör parker och grönområden, utveckling och tillgången till rekreation, lek m m bör finnas samlat på ett ställe på stadens hemsida. Idag är det svårt att få en samlad bild av utbudet i staden. Här kunde även information om stadens strategi för utveckling av park- och naturmark finnas, information om evenemang i parkerna, parker där upprustningar pågår eller planeras, nya planerade parker, skötselnivåer etc presenteras.

Bilaga

Remissen "Den gröna promenadstaden"